

SZERKESZTŐSÉG
és
KIADÓ HIVATAL

hová a *dolgozatok*
és *előfizetési pénzek*
küldendők:

Kolozsvár, Ref. Theologia
2. számú lakás.

VASÁR NAP

KÉPES CSALÁDI HETI UJSÁG.

AZ ERDÉLYI EV. REF. EGYHAZKERÜLET «EGYHÁZI
ÉRTEKEZLET»-E TÁMOGATÁSÁVAL

SZERKESZTIK:

NAGY KÁROLY, VAJDA FERENCZ,

ref. theol. tanár, felelős szerkesztő.

sz.-lónai pap, főmunkatárs.

Megjelenik minden vasárnap egy íven.

Előfizetési ár:

Egy évre . . . 4 korona. Negyedévre . . . 1 korona.

Félévre . . . 2 korona. Egy szám ára . 10 fillér.

A negyedév végén.

(B.) Aprilis 1-vel eltelik egy negyedév ismét munkásságunkból. Dolgoztunk, fáradtunk, hogy a „Vasárnap” olvasóinak hasznos, lélekemelő, a ref. hitvallás igazságait terjesztő lapot adhassunk. Anyagi javakkal nem dicsekünk mi és még sem panaszkodunk. Főczélunk az volt mindig: legalább annyi jövedelme legyen lapunknak, mennyi a kiadásra szükséges. A „Vasárnap” munkatársai — sajnos! — nem élvezhetnek „tisztelet díjcskát sem”. És ezek le is mondanak ezután is a fizetésről, megelégednek ama dicsőséggel, mit munkásságokkal az olvasó közönség részéről szereznek. A lelkiismeret nyugalma, a hü és pontos munka teljesítéséért, a legszébb fizetés, a legnemesebb jutalom . . . De a „Vasárnap” kiadása, expediálása, képek hozatása stb: nagy anyagi áldozatokkal jár. Szívesen kérjük tehát a „Vasárnap” olvasóit, járuljanak hozzá csekély előfizetési díjaikkal a kiadási költségek fedezéséhez! Kérjük különösen azokat, kik 1 koronát fizettek be eddig, kiknek márczius végével előfizetésük már lejár, siessenek azt megújítani, s küldjenek be a „Vasárnap” szerkesztőségének: egész évre: 4 koronát, fél-évre: 2 koronát és egy negyed-évre: 1 koronát. Aztán igyekezzék mindenki legalább 2 új előfizetőt szerezni, hogy a „Vasárnap” zászlója alá minél

több előfizető seregeljen össze a következő negyed években. Előre kitartással! hiszen nemes dolgot munkálunk: ref. hiveink lelki, szellemi boldogulásának előmozdítását, az evangelium terjesztését. Segítsetek ebben kedves olvasók, hiszen oly nagy szükség van erre; körülöttünk dul-ful az ellenség különböző fajtája és megszámlálhatatlan sokasága szedi áldozatait nap-nap után: az idő is oly gonosz! Lélek emelő, hiterősítő olvasmányra nekünk nagy szükségünk van!

A «Vasárnap» szerkesztősége.

Hozsánna!

A nép pedig, mely elől és hátul megyen kiáltja: Hozsánna, a Dávid fiának! Aldott legyen ki jött az Urnak nevében! Hozsánna a magasságban!

Ünnepi menet, királyi győztesnek diadalmi bevonulása Jézus utolsó útja Jeruzsálembe. Ő maga szamar hátán ül; fenséges, ünnepélyes komolyság tekintetében, a követő néptömeg arcán pedig boldogság és megelégedés nyomai láthatók. Egyik tullicizálja a másikat lelkesültségében s boldog, hogy ajkára veheti az üdvözlő szavakat; hozsánna után, hozsánnat zeng, kezökben lévő zöld gajakat újongás közt forgatják, üdvözölve emelgetik, gyorsan lépkednek előre a virággal behintett utakon, hogy a régóta óhajtottat, de végre megérkezett Messiást a királyi városba bekísérjék!

Virágvasárnap van! Ismétlődik e boldog jelenet: Jézus diadalmas bevonulását tartja ismét a királyi városba. Ma már csak képzeletünkben tudjuk követni őt diadal útján: de lelkesültségünk mégsem kisebb. A hívők vidám csapatja ünnepi

ruhákban vonul az Isten házába, hogy az ott halottak alatt feljúljanak az első jeruzsálemi ut kedves emlékei. Mi ösztönözi őket erre? Szívök legmélyebb sugalata, lelkök legbensőbb vágyódása, hogy az Isten-embert utolsó útjában is figyelemmel kísérjék, hogy az ő szavait még most se nélkülözzék. Igen, mert Jézus szavai nélkülözhetetlenek. Az ige hirdető ajkain elhangzik újból a virágvasárnapi történet, feljúlnek az Ő aranyánál drágább, gyémántnál értékesebb mondásai, melyek az ő istenségét a legragyogóbb színben tüntetik fel. Mily boldogító, felemelő az a tudat, hogy az ő megérkezéssel Isten országa megvalósult, ő benne szerető édes atyát nyertünk; az, hogy üdvözítő evangéliomot hagyott reánk örökség gyanánt; hogy a kereszten felismertük bűnünket, de ugyanutt nyertünk kegyelmet. Oh, hát, hogyne követnénk még ma is utolsó útján Jézust, hogyne hallgatnánk figyelmesen, ájtatosan az ő szavait és hogyne énekelnénk diadalittasan: *Jézus megérkezett, hozsánna a Dávid fiának!*

A lelkesedés öröm kiáltása ez a mai ünnepon! Oh, de meddig fog ez tartani? Fog-e hangzani a hozsánna szívetekben, ajkaitokon ezután is nappal, éjjel, munkáitokban, nyugodt óráitokban?! Nem fog-e a lelkesedés, a hozsánna zaja elhangzani, elveszni a naponkénti munka zajában? Nem fog-e a Jézus iránti szeretet, lelkesültség, az élet vásári zajában erejéből veszíteni? Nem fog-e a hozsánna a ti ajkaitokon is: *feszítsd meg*-é változni!

Nem fogjátok-e ti is, miként az Izrael népe, az ő véreből való vért, az isteni Szabadítót, magatoktól eltaszítani, megvetni, csufolni, káromolni, meggyalázni? Nem fog-e a diadalmenet gyászme-

netté változni, az öröm ujjongás: gyűlölet és düh zshivajjá, a virágvasárnapi történet: nagypénteki gyászos történeté?! Óh, én félek nagyon, hogy sokan megtagadjátok őt Péterrel egyetemben, s közülletek sokan a *«feszítsd meg»*-et kiabálók közé állanak! Azonban jajj tinéktek képmutató farizeusok! — jobb lett volna nektek megsemmisülneteket, hogy az Idvezítőt ily gyalázatos módon eláruljátok Jajj nektek, ha megfeledeztek a Jézus iránti kötelességtekről s *«feszítsd meg»*-et kiáltok a hozsánna helyett.

Ne álljatok a hatalmukat féltő farizeusok közé, ne legyetek olyanok, mint a zsidók, kik mivel csalódtak Jézusban, mivel nem juttatta dicsőségre az ő uralmokat, mivel a gyűlölt római igát nem törte szét, mivel ábrándos földi királyság helyett mennyei dicsőséges uralmat hirdetett nékiek: eltértek tőle, megbotránkoztak benne; hozsánna helyett: *«feszítsd meg»*-et kiáltottak elébe!

Vigyázz atyámfia, hogy te is megne botránkozz ő benne! Lehet, hogy ebben az életben, Jézusban vetett hited nem hozza meg földi boldogságot, gazdagságot nem ad, nem jólétet, kényelmességet, sőt üldözést, nyomort, gyalázatot kell szenvedni az ő nevéért; nélkülözés lesz osztályrészed a bőség helyett: óh de azért maradj meg a *hossánna* mellett. *A Jézus országa nem e világból való.* Ő mennyei javakkal boldogít a földi, romlandó kincsek helyett; örök nyugalommal szolgál a földi békételessnesség helyett; isteni, boldog, új élvezetet nyújt, az örök gyötrelem helyett

A lelkesedés hozsánnája, ne aludjék ki szívetekben! Ne távozzatok el soha Jézustól, járja-

TÁRCSA.

Virágvasárnap.

Áldott, ki jött az Ur nevében!
Csendül meg ezer ajakon.
A nap tisztán ragyog az égen
Ezen a dicső szép napon.
Útja be van hintve virággal
S ő jön rajta némán, szerényen,
Az üdvkiáltás égre szárnyal:
Áldott, kijött az Ur nevében!

Boldog, ki érinti ruháját,
Sokan csókolják lábnyomát,
Leborulva zengnek hozsánnát
S mint királyt kísérik tovább.
És ő mit érez most szívébe
A nagy dicsőség közepett??
Némán a büszke várost nézte
S fejét lehajtván könyezett.

És zeng, zeng tovább a hozsánna,
Minden szív örömtől hevül!
S ő megy, megy — fel a Galgotára,
A czélhoz rendületlenül.
Óh, majd oda is elkísérik
Ezek a lelkes emberek,
S ott — majd a ruháját letépi
S rázugják a feszítsdmeget

Áldott ki jött az Ur nevében!
Aki élt és meghalt értünk.

Örömben, avagy szenvedésben
Te légy tovább is vezérünk.
Hogy fiai lettünk Atyánknak
Egyedül csak Tiéd az érdem,
Hirdessük hát a nagy világgal:
Áldott, ki jött az Ur nevében!

Érkávás.

G. Diószeghy Mór.

Az atya.

Irta: Björnstjerne Björnson.

Az az ember, a kiről itt szó lesz, a legtehetősb volt az egész eklézsiában; úgy hívták, hogy Thord Oaveraas. Egy nap a pap dolgozó szobájába állított be ünnepies komolysággal és délcze-gen kiegyenesedve.

— Fiam született — szólt — s megakarom kereszteltetni.

— Mi lesz a neve?

— Finn, a mint atyámat hívták.

— És kik a komák?

Megnevezte őket; az eklézsia legtekintélyesebb emberei és asszonyai voltak, a kik mindnyájan az apa familiájához tartoztak.

— Van-e még valami mondani valód? — kérdezte a pap és ránézett. A paraszt egy pillanatra hallgatagon állott.

— Egyedül szeretném megkereszteltetni.

— Azaz egy müves napon?

— A legközelebbi szombaton, déli 12 órakor.

tok mindig ő vele, miként *Henóch* járt Istennel. Szívünk legyen ő reá irányítva, miképpen az ünnepi bevonulás alkalmával a lelkesedők tekintete szüntelen ő rajta függött. Jaj nekünk, ha őt eltévesszük szemünk elől, akkor tántorgunk csak és végre is bünbe esünk. A bün pedig elhomályosítja értelmünket, fokozza bünös kívánságainkat, *«feszítsd meg»* é változtatja ajkainkon a hozsánát. Gyalázat, szenvedés, üldözés, fájdalom ne tudjon Jézustól elvonni bennünket, még akkor is örömmel zengjük: *Aldott a ki jött az Urnak nevében»* s akkor hozsánnával fogad ő is bennünket a mennyei Jeruzsálemben!

Birtha József.

Krisztus ereje — s az evangéliumi egyház.

Végtelen erő rejlik Krisztusban: az égi napnak hatása egy paránnal sem nagyobb, áthatóbb a természeti világra, mint Krisztusé a lelki életre, — sőt bámulatos: Krisztus ereje még a természeti világra is kihat, mikor a lelki életet javítja, építi, alakítja. A nap is hat a lelki életre. Mindenki tapasztalhatja. Mikor ragyogó fényvel felvonul reggel pályafutására, bearanyozza kedélyünket, jó kedvvel kezdünk munkához s ez könnyebbé, kedvessé teszi reánk nézve kötelességünket. S ha felhő takarja el szemünk elől, szívünk összehúzódik, mint az ismert kis virág, mely az érintésünkre összevonja magát. És Krisztus ereje: a lelki élet áldott napjának befolyása a természeti napénál végtelenül nagyobb. Midőn felvonul szel-

lemi életünk egére, többé le nem tűnik soha. Bearanyozza úgy életünket, hogy azt többé a bün rozsdája meg nem foghatja. Hatása kiterjed a természeti világra is, mely szebbé, gazdagabbá, áldásthözőbbá lesz a lelki, a Krisztus szerinti ember keze között.

Am nemcsak védő ereje van a Megváltónak, hanem éltető, áldást hozó, gazdag gyümölcsöt termő is. A ki magát átadja Krisztusnak, de teljes szíve szerint, az *józan életü*; gyermekek és feleség, rokonok és barátok nem kell sirjanak az ilyen keresztyéni emberért; az ilyen mindig Krisztussal van. Vigad az ilyen is, de csak azért, hogy fokozottabb kedvvel kezdjen ismét a munkához s mulatozásában mindig a kánai menyegzőn érzi magát, hol Krisztus jelenléte nemes örvendezésben foglalkoztatja az embereket, nem hitvány, alávaló duhajkodásban. Együtt vigadni Krisztussal! ez a felemelő. Együtt a családban: a mieinkkel. Hisz ha az egész világ keblünkre borulna is, nem ér annyit, mint a szerető feleség és gyermekek. A kiből Krisztus ereje működik, szent annak még a vigalma is, anélkül hogy szenteskedni, képmutatóskodni akarna. A Krisztus embere *munkás is*. Olyan neki a dolog, mint a tiszta reggeli levegő, mely emeli a keblet, vidorsággal ruhazza fel az embert.

Krisztus emberének a *vallásosság ékes koronája*, melyre csudálattal néznek az emberek. Ki nem lehet mondani, mily rendkívüli hatása van az ilyen Krisztus szerinti embernek más emberekre is: *átsugárzik a jó az ilyen kegyesből mindenkire*; úgy megmelegíti, úgy áthatja, úgy megmozdítja, hogy az ilyen meghatottak maguk ál-

— Van-e még valami? — kérdezte a pap.
— Talán semmi.

A paraszt úgy forgatta kucsmáját kezében, mintha menni akarna.

Most felemelkedett a pap.

— Ugy hadd mondjak egy kívánságot az utra, szólt Thordhoz lépve s megfogva kezét; szemébe nézett:

— Adja az Isten, hogy e gyerek áldásodra legyen!

Tizenhat év múltán e napra, Thord ismét a pap szobájában állott.

— Te jól vagy Thord — mondta a pap, a ki semmi változást nem vett észre rajta.

— Igen nincs semmi gondom — válaszolt Thord. A pap erre hallgatott.

Egy kis idő múlva így szólt: Mi kérésed van ma?

— A fiam dolgában jöttem, a ki holnap konfirmálni akar.

— Derék egy fiu.

— Nem akarom önnek megfizetni az ő díját, mig nem tudom milyen helyet foglal el a templomban.

— Számára az elsőt jelöltem ki.

— Efelől biztos vagyok — és itt van a tiztallér érette.

— Kivánsz még egyebet? kérdé a pap, miközben Thordot nézte.

— Többet nem. — Thord eltávozott.

Ismét elmúlt 8 év, midőn egyszer a pap dolgozó szobája előtt hangos lárma volt hallható; sok ember jött és Thord nyitotta meg a menetet. A pap feltekintett és megismerte őt: «Te ma este számos ember kíséretében jösz?»

— Fiamnak kihirdetését akarom elintézni, Káren Storlidennel kél egybe, Gudmund nővérével, a ki itt áll.

— Igen, ez a leggazdagabb lány az egész eklézsiában.

— Azt mondják — válaszolt a paraszt, miközben haját egyik kezével felsimitotta.

A pap egy ideig, mintha gondolatokba merülve állana; minden szó nélkül felírta a neveket könyveibe és az emberek is aláírták. Thord három tallért tett le az asztalra.

— Csak egy az enyém — mondta a pap.

— Tudom, de ő az egyetlen fiam — jól akarnám dolgomat végezni. E szók után elvette a pap a pénzt:

— Most harmadszor állsz itt a fiad miatt Thord.

— Most azonban készen is vagyok vele — válaszolt Thord, behurkolta pénzeszacskóját, «adjon Isten» mondott és elment. Az emberek lassacskán követték őt.

mélkodva kiáltanak: «én uram és én Istenem!»

Hogyan káromkodnék az ilyen igaz ember!?!
hogy csalna! hogy lopna! hogy gyilkolna! Nem,
Krisztus embere minden bünt kerül, mint szennyet,
mely bemocskol, mint kárhozatot, mely éget,
mint sirt, mely eltemet.

Krisztus embere: talpig ember. Az evangéliumi egyház képes ilyené tenni minden embert, mert Krisztus erejét örökölte az evangéliumi testamentum alapján. «Az evangélium Istennek ereje minden hívőnek üdvösségére» az evangélium szerint reformált egyház ezen isteni erőt, melyet Krisztus ismertetett meg s közlött az emberekkel s mely az ő ereje, mert *Ő és az Atya egy* — ez a szentegyház e krisztusi-isteni erőt gazdagon képes közölni, mert a lelkiismereti szabadságság erős vára, mint a keresztyén család a tiszta erkölcsnek.

És e várból minden fiát, mint hitnek mellvasába felöltözött bajnokot küldi ki: papot, világit, nőt, férfit, gyermeket, aggot a Krisztusi parancscsal: *elmenvén tanítsatok minden népeket.* S ha erejük lankad, mind e várba térnek ismét, mint sorsüldözött a családi fészekbe, hogy az újabb küzdelemre kiszárnyalni erőt merítsenek ismét.

Ilyen hatalom a Krisztusi erő s ez által az evangéliumi egyház!

Ineze Lajos.

Nagypénteki ének.

1. Sirasd meg, sirasd meg bűneidet ó! ember,
A Krisztus sírjához úgy járulj ma könyveddel;
Gyászruhát öltözve álljatok a Golgotán,
Úgy nézzetek onnan sírjába a holt után.

Tizenöt nap mulva szélcsend mellett eveztek a vizen az apa és fia Storlinden felé, hogy vele a lakodalom felől értekezzenek.

— Az evezőpad nem elég szilárd alattam — szólt a fiu és felállott, hogy megigazítsa. Ebben a pillanatban kicsuszik a deszka, a melyen áll; ő körülfogja karjaival; kiáltást hallatt és a vízbe hull.

— Fogódz keményen az evezőbe — kiáltott atyja, s felugrott, hogy oda tartsa azt neki. De a mint a fiu utánna kapott, kezei merevek és görcsösek lettek.

— Várj, várj — kiáltott az apa és hozzája evezett. Ekkor a fiu jobbra borult, hosszan, hosszan nézett atyjára — és elsülyedt.

Thord nem akarta elhinni, csónakját csendesen tartá és merőn bámult arra a helyre, hol elsülyedt vala a fiu; mintha kiakarta volna hallászni. Egy-egy buborék szállott fel, még egy, aztán csak egy, egyetlen nagy, a melyik szétpattant és tükörtiszta nyugodt lett ott a tó ismét. Három nap és három éjen át látták az apát e helyen körülvezetni étlen álom nélkül; fia után kutatott. A harmadik nap megtalálta, egymaga vitte a hegyeken át haza.

*

E nap óta mintegy év telhetett el. Egyszer csak hallja a pap, hogy egy késő őszi estén valaki mozog künn az utcaajtónál és az ajtó kilincse után nyul. A pap kinyitotta az ajtót és

2. Jövünk, ó! Ur-Jézus, gyászban jövünk sírodhoz.
Roskadozva jövünk, mert lelkünk nagy terhet hoz:
Leomlunk fáradtan elődbe a kereszthez,
Ó! Jézus, megváltónk, bűneinknek kegyelmezz!

3. Te, kinek sírodból támadt fel az új élet
Ma veled töltjük el ezt a napot és éjet;
Imádkozva várjuk új életünk hajnalát,
Ur-Jézus, irgalmad e szent napra vigyen át!

4. Édes Idvezítőnk, bizva-bizunk te benned,
Hogy mi még általad hálát adunk Istennek,
Könyörgésed értünk ha előtte megjelen.
Lesz a mi lelkünknek bocsánat és kegyelem.

Isten igéje.

Nagypénteken.

A virágvasárnapi diadal menet, hamar gyászos temetéssé változott. Jézus ellenségei elérték célukat, nem — az Isten akarata teljesedett be. Feláldozta érettünk, bűnös emberekért, egyetlen egy szülött fiát, hogy ő hordozná a bűn büntetést helyettünk. Óh minő engedelmes, minő alázatos még a szenvedés között is: «*Ne úgy legyen, mint én akarom.*» «*Bocsáss meg nékiük, mert nem tudják mit cselekesznek!*» És ha csufolják, ha vádolják, ha arcul ütik: is türelmes, még a gonosztevők-höz intézett utolsó szava is a legfenségesebb igét, megtérítés: «*Bizony mondom, még ma velem leszesz a paradicsomban.*» (Luk 33—34.)

A mi Urunk Jézus Krisztus azért jött e világra, azért halt meg a keresztfán, hogy az embereket megtérítse, újjá szülje, új teremtményekké tegye s így a mennyországba bejuttassa. Ezt a

belépett egy nyulánk előrehajlott, sovány férfi. Haja fehér volt. A pap hosszasán nézte, míg megismerte. Thord volt.

— Ily későn jössz — mondta a pap és állva maradt előtte.

— Igen sajna — későn jövök — válaszolt Thord, miközben letelepedett. A pap nagy várakozással ült le; hosszas csend uralkodott. Végre megszólalt Thord: «Van valamim, a mit szívesen a szegényeknek adnék; egy kegyes alapítványtételre célzok, a mely fiam nevét viselné.» Felemelkedett s az asztalra helyezte a pénzt. A pap megszámlálta:

— Ez sok pénz — mondta.

— Udvarházam árának a fele, melyet ma adtam el. Sokáig maradt hallgatagon a pap; végre szelid hangon kérdezte:

— Mit gondolsz, mihez kezdesz most? Valami jobbhoz. Ismét csendben ültek egy ideig, Thord a földre szegzett tekintettel, míg a pap kérdőleg nézett rá.

Egyszer csak így szól a pap halkan:

— Azt hiszem, hogy most a fiad végre csak áldásodra lett.

— Igen, most afelől is meggyőződtem — válaszolt Thord és két könnycsepp gördült le lassan, barázdált arcán . . .

Fordította: (B.)

munkát végezte még haldokolva is. Megtérít egy gonosztevőt halálos ágyon.

Nézzük most nagypénteken ezt a térítést.

I.

A megtérítésnél első a felébredés. Felébredés nélkül nincs megtérés. És lehet mondani a megtérítéseknél ez a legnehezebb munka. A mint ezen átmegy az ember, a többi magától jó. Mi ébreszti fel a gonosztevőt?

Az ő elkövetett gonosz tettei emlékezete nem. A siralomház a haláltól való félelem sem. A halál kinjai között való vergődés sem, melyek pedig sokakat felébresztenek bár későn. Nem még az sem, hogy hallja, hogy az Ur Jézust csufolják a népek s főemberek, a katonák meg az Ur Jézus ruháján osztozkodnak. Nem, mindez nem ébreszti fel. De a mikor hallja, hogy az Ur Jézust az ő bűnös gonosztevő társa is csufolja, szidalmazza, erre felébred a lelke, s tevékenységhez, vallásos lelki élethez kezd.

Szives olvasóim! a felébredés ez eszköze, fájdalom elég bőven meg van közöttünk. Ur Jézust szidalmazóbb nemzet nincs e földön, mint mi, oh vajha, Urunk Jézus, e szidalmazásai vezetnék népünk nemesebb lelkeit megtérésre, vallásos élet élésre.

II.

A felébredt léleknek sajátsága az, hogy a vallásos, istenes élet azonnal kezdetét veszi az illető lélekben, ép úgy mint e felébredt gonosztevőben is. Miben állott e vallásos élet? Először is egy érzés uralja a lelkét, mi méltán szenvedünk. Mi bünt cselekedtünk és ha veris az Isten keze, ez a mi bűneinkért van. Ezt érezte először is a felébredt gonosztevő. És aztán volt bátorsága ezt bevallani. Sok embernek itt akad meg a vallásos élete, hogy nincs bátorsága bevallani azt, hogy ő bűnös. Fél, remeg az ember. Kerüli a templomot, hol úgy érezi magát, mint a felzavart nyul, de nem meri bevallás által letenni a bünt. E gonosztevőnek Isten adott erőt arra. S aztán e felébredt gonosztevő, hitt az Ur Jézus Krisztusban. Hitte, hogy ő alapított egy országot, Isten országát, hitte hogy az Ur Jézus ennek ura, hitte hogy ez ország lakói igen boldogok, hitte hogy az Ur Jézus ártatlanul szenvedett, hitte, hogy ez ártatlan szenvedésbe való hit által megy be az ember ezen országba.

Mindezt hitte e gonosztevő, akarom mondani, Isten gyermeke, mert most már bűnvallás s hívés után megváltozott az ember neve, megvál-

tozott Istenhez való viszonya, megváltozott földöntúli állapota. Ő bűneit beismerte, bevallotta, az Ur Jézus Krisztusban hívővé lett, s ezzel Isten gyermekévé lett, s hátra lévő perczeit Istennek való szolgálatban a bűnösök jobb utra térítésében, imádkozásban töltötte. Uram! emlékezzél meg én rólam, midőn menedesz országodba. Te ember, hát nem féled az Istent, hogy ilyet cselekszél!

III.

És a jutalom a bűnbánó, hívő, imádkozó és térítő élet jutalma. Urunk Jézus emez ígérete, biztatása «Ma velem lészesz a paradicsomba.»

Nagy Istenünk nagy kegyelme! munkálj bennünk oly hathatósan e nagypéntek ünnepén, hogy a még fel nem ébredt lélek felébredjen, bűnbánó s Krisztusban hívő, imádkozó és nemes munkát végző, hitre térítő legyen. Azokba pedig kik már felébredtek s bűnbánók hívők, imádkozók és jó munkát végzők lettek, oh nagy kegyelmű Isten többitd meg az isteni erőt. Amen.

Az első keresztyén magyarok.

Hazai krónika.

1902. márcz. 17.

Országgyűlés.

Márczius 10-én és 11-én szaporán elbántak a belügyi költségvetés részletes tárgyalásával. Nagyobb figyelmet csak Rátkai László felszólalása keltett, a ki egy német-nyelvű iratot tett le a Ház asztalára, borítékban ékes kétféjű sassal. Ezt az iratot, ugymond, egy budai polgár kapta, a királyi kabinet irodától, válaszképpen

az ő magyar-nyelvű Felségfolyamodványára. — Széll K. azt feleli, hogy ez csak tévedésből történt. Gondja lesz rá, hogy többet ne történjék. Ezután megkezdődött a földművelésügyi tárcza költségvetésének tárgyalása, melyet Papp Géza terjesztett elő. Azt mondja előadó, hogy itt 9 millió koronával megy többre a kiadás, mint az előző évben. Ez azért van, mert a kormány a mezőgazdasági helyzet javítása érdekében igen nagy befektetéseket tett. Különösen gondot fordít a kormány arra, hogy a kis birtokos gazdaközönség szakjában kiképeztessék. Erre szolgálnak a népies gazdasági előadások, a gazdasági szakiskolák. Mig gyakorlati életet a házi ipari tanfolyamokkal, mint a gazdaságok beállításával akarja előmozdítani a kormány. A kivándorlást a telepítési munkálatokkal szándékozik csökkenteni a miniszter. E téren nagy befektetések lesznek. Különösen nagy gondja van a miniszternek a székely-kérdés sikeres megoldására. Általában az egész költségvetés Darányi földművelési miniszter

kiváló szakértelméről és nagy buzgalmáról tesz bizonyosságot. Ajánlja annak elfogadását. Az egész hét folyama alatt tartott ezen költségvetés tárgyalása.

Német nyelv a fővárosi iskolákban. *Nessi* Pál az iránt intézett kérdést a vallásügyi miniszterhez, hogy a budapesti elemi iskolákból miért nem küszöbölik ki a német nyelvet, mikor az nem kötelező tárgy? *Wlassics* miniszter azt feleli rá, hogy a fővárosi tanács javaslatételre hívta fel ez ügyben, s mihelyt az véleményt mond: többet nem fogják tanítani a német nyelvet, mit ő maga sem helyeselt addig is.

As oláh diákok mozgalmá. Az ősön nagy diák-gyűlés lesz Budapesten. Eljönnek ide a külső országok diák küldöttségei is. A budapesti egyetemen tanuló román diákok azt tervezik — úgy mond *Sebess* Dénes, m.-vásárhelyi követ, a Ház márcz. 12 iki ülésében — hogy ők az ünnepélyen a bukaresti oláh diákokkal állanak egy zászló alá. Hallotta-e azt a vallásügyi miniszter és ha igen mit szándékozik tenni? *Wlassics* miniszter azt feleli, hogy ő is hallott ezen mozgalomról, de ha valamelyik pesti egyetemi román diák ezt megmeri tenni: röktön kicsapatja az egyetemről. A Ház tudomásul vette a választ — az interpellációval együtt.

A Kossuth szobor és a szabadság szobor. *Lengyel* Zoltán képviselő a márczius 12 iki ülésben előadja, hogy a nemzet 900 ezer koronát adott össze a Kossuth szoborra. Ezt a pénzt a főváros kezeli. De a bizottság nem szobrot, hanem csak siremléket akar állítani Kossuthnak. Kérdi a miniszterelnököt, hogy mit akar ez ügyben tenni? Hajlandó e a szobor felállítása végett törvényjavaslatot nyújtani be a Háznak? *Nessi* Pál a szabadság szobor ügyében intéz kérdést a miniszterelnökhöz, a mely szobor ügye 1891. óta szintén alszik. Mindkét kérdés kiadatik, felelet végett a miniszterelnöknek.

Fejérvári marad. Hire járt, hogy br. Fejérvári hadügyminiszter lemond állásáról és pedig azért, mert nem akar Horánszkyval egy kabinetben szolgálni. Ő felsége azonban külön levelet irt Fejérvárinak és kéri, hogy maradjon meg továbbra hadügyminiszternek, mert az ő szolgálata még nagy szükség van. Fejérvári a király akarata előtt meghajolt és marad a bársony székben, hol már 18 éve ül, mint hadügyminiszter.

Krónikás.

Világkrónika.

Oroszország a kivándorlás ellen. Hir szerint a külföldre menő orosz állampolgárok utleveleinek díját tizenöt rubelről háromszáz rubelre, az Oroszországból külföldre utazó idegen állampolgárok utleveleért járó díjat pedig öt rubelről száz rubelre emelik. Az erre vonatkozó törvényjavaslat már a birodalmi tanács előtt van.

Bourbon, a francia trónkövetelő — borutasó. Párisban él egy Jules Bourbon nevű ember, aki magát XVI. Lajos egyenes leszármazott-

jának mondja. Csakhogy nem lévén czivillistája, kénytelen foglalkozásból megélni. I. Gyula ur utazó egy borkereskedőnél s így csak magán óráiban követelheti a francia trónt.

A szultán kegyelme. Ozmán basa ellen hozott halálos ítéletet életfogytig tartó száműzésre változtatták. Holnap kezdik meg a tárgyalást az ellen a tizennégy ember ellen, akiket Fuád basa ügyéből kifolyólag letartóztattak.

Becsületes megtaláló. Kellemes meglepetésben részesült egy párisi ur, aki a rendőrséghez ment, hogy huszezer frankot tartalmazó tárczájának elvesztét bejelentse. Éppen amikor bejelentését megakarta tenni, ugyancsak jelentkezett egy szegény asszony, aki a pénztárczát megtalálta és becsületeségében még a felajánlott jutalmat sem fogadta el.

800.000 kilogramm cukor elégett. A romániai cukorgyárban a mult héten tűz ütött ki, mely az épület jobb szárnyát elemésztette. Az összes ott levő gépek és 800,000 kilogramm cukor égett oda. A kárt 2 és fél millió koronára becsülik. A gyár biztosítva volt. Emberélet nem esett áldozatul a tűzvésznek.

Lázadás a fogházban. Nápolyban a Konkordia fogház bennlakói között lázadás tört ki. A börtönőrök minden igyekezete hiábavaló volt, a lázongókat nem tudták megfékezni. A viaskodás alatt öt börtönőr súlyos sérüléseket szenvedett. A fogház igazgató fenyegetései eredménytelenül hangzottak el s a rabok még a közbelövéstől sem ijedtek meg. Erre az igazgató pompás ötletét hajtotta végre: behozatott két tűzfecskendőt s kinyitotta a csapokat és jéghideg vizsugarakat bocsátatott a békétlenkedőkre. Ez használt s a lázadás tűzét lehűtötte a hideg víz.

Nagy sztrájk Lembergben. A lebergi női ruhakereskedők alkalmazottjai közül 200 munkás és munkásnő sztrájkol. Béremelést és a munkaidő megrövidítését követelik.

Szás ember vizbefulása. A New-York Heraldnak jelentik Limából, hogy a Marannon folyón (az Amazon felső része) épült új hid megnyitásakor egy hid hirtelen leszakadt és 100 embernél több a vizbefult.

Magyar emberek halála Amerikában. Bezre András becskeházi bíró a mult őszzsel két felnőtt fiával kivándorolt Amerikába. Mind a hárman a luivilli bányában kaptak alkalmazást, ahol kazánrobbanás történt a minap. Az robbanás következtében borzasztó tűzvész támadt s számos ember elpusztult a katasztrófában. Az áldozatok közt volt több magyar ember is, köztük a becskeházi bíró is két fiával együtt.

Ártatlanul a fegyházban. Palermóban egy odaváló származású fegyenczet a napokban bocsátottak el a civitavecchiai börtönből husz évi rablás után. A szegény ember jogi tévedés áldozata lett. Dentano Nicolot 1881-ben az esküdtszék azon gyanu miatt ítélte halálra, hogy egy fiut rémes körülmények között meggyilkolt volna. Büntetését életfogytiglani kényszermunkára változtatták át. Dentano hiába hangsúlyozta ártatlanságát. A napokban egy Mariano Briando nevű ember

halálos ágyán megvallotta, hogy a gyilkosságot ő és társa, Cadile követte el. A per újabb felvételét megelőző nyomozás alatt kitünt Dentano ártatlansága és szabadon bocsátották.

Éhinség Koréában. Koréában óriási mérvben dühöng az éhinség. Falvak, községek üresen állanak. A népség egyrésze kihalt, másrésze oly vidékekre húzódott, ahol található menséget. A nagyobb városokban is sok ház lakatlan. Nimpó városban 524, Nannorámban 373 ház van lakók nélkül.

Mai képünkhöz.

Mult számunkban a pogány magyarok áldozatát mutattuk be. Ezen számunkban már a *keresztyén magyarokkal* találkozunk az olvasó. Őseink, a hogy bejöttek e hazába és ezt elfoglalták, nem sokáig maradtak pogánynak. Árpád után a 4-ik vezér, Géza (972–997) már megismerkedett a keresztyén vallással és őt magát is — egész háza népével együtt — Adalbert prágai érsek megkeresztelte. Kis fia Vajk, ki őt az uralkodásban követte, István nevet nyert a keresztségben. Hazánkban a keresztyén vallás István uralkodása (997–1038) alatt honosodott meg. Apja Géza csak érdekből pártolta a keresztyén vallást, hogy a nyugoti keresztyén nemzet fejedelmekkel a jó viszonyt fentarthassa. De, már István teljes meggyőződésből követte Jézust és látott hozzá, hogy a magyar nép is a keresztyén hitre térjen. E végből a nyugoti keresztyén országokból hittérítőket hozatott be, kik az ország minden részében szorgalmasan prédikáltak a Krisztust. Mikor már az ország jó nagy része meghódolt a Krisztusnak: püspökségeket alkotott, s azoknak fejévé az esztergomi érseket tette. A római pápa István ez eljárását jóváhagyta és őt apostoli királyi címmel ruházta fel, a mi azt teszi, hogy a magyar királyok püspököket nevezhetnek ki. Állítólag ekkor kapta István a pápától a magyar koronát is. Hogy a püspökségek virágozhassanak, s szép hivatásukat betölthessék: István nagy kiterjedésű birtokokkal ajándékozta meg azokat később, midőn a haza védelmére a püspökök is fegyvert fogtak és serget vezettek: még újabb birtokokat kaptak, hogy kötelességeiknek inkább megfelelhessenek. Innen származik a pápista püspökök nagy vagyona. Még csak azt jegyezzük meg, hogy István a tiszta keresztyén vallás, a Jézus igaz tudományáért buzgólkodott, a mi pedig nem egy a mai kath. vallással. Jó lenne tehát, ha a kath. püspök urak megemlékeznének István nemes szándékáról és többet juttatnának hiveiknek a Jézus tudományából, mint a mennyit tényleg azok nyernek. Ekkor lenne csak igazán keresztyén egész Magyarország. Mi reformátusok folytassuk azért nagy buzgósággal István megkezdett munkáját. Legyünk mi csak továbbra is a tiszta keresztyén vallás hirdetői és akkor elfog jöni az idő, ha későre is, hogy e hazában minden ember lélekben és igazságban imádja az Istent. (V.)

Égyházi élet.

Vallásos estélyek e hit erősítő és tanulságos összejövetelek erdélyi egyházkerületünk majdnem minden ref. egyházközségében decz. hótól máig, megszakítás nélkül tartattak. A királyhágóntuli egyházkerületekből is több helyről sikerrel tartott estélyről vettünk tudósítást. Különösen *Sátoralja-Ujhelyen* fejtettek ki a rendezők ez ügyben nagy buzgóságot. *Harsányi* István ref. s. lelkész fáradhatatlan volt az estélyek programjának minél ügyesebb összeállításában. Erdélyben, különösen a kolozsvári prot. estélyeket kell kiemelnünk, hol *Herepei* G. első pap buzgólkodását dicsérik a szép számmal és nagy erkölcsi sikerrel tartott vallásos estélyek. Rajta kívül felolvasást tartottak: Dr. *Szádeczky* L. egyetemi tanár, dr. *Imre* S. ref. kollégiumi tanár, *Birtha József* ref. vallásnár, *Kenessey* Ida k. a. és kit első helyen kellett volna emlitenünk: *Kenessey* Béla theol. tanár, ki 6 vasárnap este tartott a «Keresztyén-ség lényegéről» felette tanulságos felolvasást. Az estélyek többi részét, a felolvasásokon kívül, szavatok és énekszámok töltötték ki.

As 1848: XX. törvénycsikk a képviselőházban. Protestáns körökben az utóbbi napokban élénk mozgalom indult meg a végből, hogy a vallás-közüzetési költségvetés tárgyalása keretében a képviselőházban szőnyegre hozassék az 1848: XX. t.-cz. végrehajtásának kérdése. Az egyes választókerületekből a protestáns választók, leginkább a lelkészekkel élükön, kérvényekben hívják fel a képviselőket a nagy kérdés szóba hozására és a törvény végrehajtásának szorgalmazására. A mozgalmat magát helyeseljük, mert valóban itt van az ideje, hogy e nagy kérdés, egyházunk javára megoldassék. De a protestáns egyházak a törvénynek sem szó szerinti végrehajtásába nem mehetnek belé, sem azt nem fogadhatják el, hogy csak egyszerű budget-tételen nyugvó és alamiznaszerű államsegélylyé zsugorodjék a törvény végrehajtása. Nagyon szükséges tehát, hogy mind a felszólító választók, mind a felszólalni szándékozó országgyűlési képviselők a protestáns egyház vezérférfiaival és főleg a közegyházat képviselő konventtel egyetértésben járjanak el. Csak így lehet helyesen formulálni, hogy mit kíván a magyar protestantizmus az 1848. évi XX. t.-cz. alapján; csak így remélhető, hogy kívánt célhoz jut a jogosult mozgalom.

A rom. kath. autonomiai kongresszus, f. hó 10-én tartott záró ülésében bevégezte tanácskozásait és csak akkor fog még összeülni, a mikor a király közölni fogja a megalkotott és hozzá felterjesztendő szervezeti munkálatra vonatkozó elhatározását. Az utolsó ülés harmadszori olvasásban elfogadta az autonomiai szervezetet, megállapította a királyhoz intézendő felirat szövegét és megváltoztatta a király elé járulandó küldöttséget. A fölirat azzal kezdődik, hogy köszönetet mond a kongresszus irányadó elveiért.

Még egy harcs. Borsos Károly, mezőturi atyánkfiai, a «Magyar Szóban» azt írja, hogy az a különös nálunk, hogy a református keresztyén-

nek harcolni kell a református keresztyénnel, hogy munkálkodhassék. Hát ez valóban különös. De hát úgy van. Ebben csak az vigasztal, hogy napról-napra többen vannak a munkába állók s kevesebben az ellenzők. Mellettünk vagy ellenünk, se mellettünk se ellenünk: így oszlott fel Krisztus urunk korában az emberiség s így oszlik az fel ma is. Azért hát ez ne csüggyessen, sőt nagyobb munkálkodásra serkentsen.

Egyetemes konventünk ez évi közgyűlését az elnökség április hó 28-ára hívta össze Budapestre.

Genfben nemrégén felolvasást tartott egy híres francia tudós s a pápaság magasztalója: Brunentiére. Felolvasása Kálvinnról szólt, a ki ellen valósággal átkozódást szórt s az eredmény az, hogy sokszorosan föltámadt az érdeklődés a nagy reformátor iránt, a kinek iratait, különösen «Institucióját» kapkodva vásárolják a könyvesboltban. A gondviselés utjai ime ilyenek!

As augsburgi püspök bőjti pásztor-levele egyebek között a «Los von Rom» mal is foglalkozik s ezt azonosnak nyilvánítja a «Los von Kristus»-sal . . . S azt hiszi a püspök ur, hogy ezzel nagy ujságot hirdet? Hiszen az egyedül idvezítő egyháznak ugysem lehet más a meggyőződése, különben megtagadná önmagát. Az azonban aztán más kérdés, hogy igaz-e a meggyőződése s állítása! Hogy nem igaz, bizonyítja az a körülmény, a mely szerint a «Los von Rom» (El Rómától) mozgalom részesei igen jó Krisztus hívők, természetesen nem pápás értelemben!

Vegyes hírek.

Másfél nap alatt Amerikában. James Gresham mérnök, egy olyan hajót talált fel, amely hajó szivaralaku, s szerkezeténél fogva oly gyors menetre képes, hogy másfél nap alatt befutná az Amerika és Európa közt elterülő Oczeánt, amelyt most a leggyorsabb gőzös is csak öt hat nap alatt jár meg.

Amerikai bevándorlási tilalom. Az amerikai hatóságok minden lehetőt elkövetnek, hogy a bevándorlás nagy arányát csökkentsék. Ezentúl a bevándorlókat szigorúan megvizsgálják, vajjon nem hordanak-e valami betegséget bensejükben. A ragályos betegeket, mint például a tüdővészese, vérbajosokat stb. azonnal visszaküldik Európába, nehogy a külömben magas színvonalon álló amerikai egészségügyet veszélyeztessék.

Lessakadt harang. Berencs kösségben a mult vasárnap délelőtt harangozás közben lesza-

kadt egy százötven kilós harang, kiütötte a torony ablakot s lezuhant a földre

Gyors teljesedés. Fontenelle hirneves francia író már csaknem százéves volt, midőn egy épp oly idős hölgy egy társaságban így szólt hozzá: «Azt hiszem a halál mindkettőnkről megfeledkezett.» «Pszt! -- felelt Fontenelle -- ne beszéljen oly hangosan, mert még meghallja!» S tényleg a halál két nap mulva, a százéves kor betöltése előtt elragadta Fontenellet, aki 1657. február 11-én született és 1757 január 9-én halt meg. A százéves korhoz tehát harminczhárom napja hiányzott

Divatos tubákolás. London előkelő köreiben divattá lett a tubákolás s még csak nem is az öregek, hanem a fiatalok üzik ezt a sportot. A tubákot főleg nátha elleni szerül használják. Mr. Evans, aki egy körülbelül kétszáz éves tubákgyár tulajdonosa, azt állítja, hogy az uj században több a náthás ember, mint a multban, amikor még elterjedtebb volt a tubákolás. Perzse most már nem az antik nagy szelenczéket, hanem kis aranyos dobozkákat használnak és a tubákot illatszerekkel szaporítják.

Végzetes lövöldözés egy lakodalmon. Csucsun községben a minap Szöllösy János parasztgazda lakodalmát ünnepelték. Mint ily alkalomkor szokás, a legények pisztolyokból lövöldöztek. Az egyik pisztoly véletlenül goiyóra volt töltve s a lövés után egy közelben álló asszony holtan rogyott össze. A lövöldöző legényeket a csendőrök letartóztatták. A szerencsétlen asszony özvegy volt és két kis gyermeket hagyott hátra kenyérkereső nélkül. Nem jó szokása ez népünknek, hogy a lakodalmak alkalmával — tehát a hol a legtöbb nép van együtt — lövöldöznek. Sok szerencsétlenség lett már e meggondolatlan és rossz tettnek a következménye.

Szerkesztő postája.

Olvasóinknak: A mult számban közölt bibliai kérdés megfejtése: **Malakiás.**

Helyesen fejtették meg: Megyery K. (2), Somodi E. (3), Varga K. (1), Bogdán L. (10), Gaal J. (2), Szabó J.-né (5), Gáspár A. (8), Bürkös L. (2), Ekkert Gy. (6).

Pásztor. — «Minden vallásban egy Istent imádunk» ezimű szép czikke a szerkesztőség tévedése folytán jelent meg másodszer is lapunkban. Az említett czikk kézírata, a még le nem közlött dolgozatok közé került, és lapunk belmunkatársa, ki felelős szerkesztőnk helyett vezeti a lap szemleli ügyeit, de a szóban forgó dologról semmit sem tudott, másodszer is nyomdába adta a kéziratot. A midőn sajnálatunknak adunk kifejezést a történetek miatt, egyuttal igen tisztelt czikkíró ur, valamint a t. olvasók szíves elnézését kérjük.

G. D. M. Erkávás. Köszönjük. A másik is jönni fog.

Tudakozzátok az irásokat . . . János ev. V 39.

Kalauz Biblia olvasáshoz a következő héten.

Vas. márcz.	23. Mát. XXI. A jeruzsálemi diadalmenet.
Hétfő	» 24. Márk. XI. Jézus utolsó útja Jeruzsálembe.
Kedd	» 25. János XII. Hozsánna! áldott ki jött az Ur nevében.
Szerda	» 26. Lukács IX. IX. Virágvasárnap története.
Csüt.	» 27. Lukács XXIII. Jézus szenvedése, elfogatása.
Péntek	» 28. Lukács XXII. Krisztus keresztre feszítése és halála.
Szom.	» 29. Zsolt. 25. Dávid imádsága.

* A kik tiz kérdésre helyes feleletet küldenek, azok közül egynek — kire a sorsolás esni fog — lapunkat egy negyed évig ingyen megküldjük. Megfejtéseket (egy levelezőlapon minden héten szerdáig) e rovat vezetőjének: **Birtha József** czimére (Kolozsvár, ref. theologia 5. ajtó,) tessék elküldeni

Nyomatott Gámán János Örököse könyvnyomdájában, Kolozsvárt.

Keressünk feleletet a következő bibliai kérdésre.*

Milyen alkalommal sirt Jézus? Hol van ez megírva?

«**Atyám! bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekesznek.**»

Luk. XXIII. 33.